

Raport ewaluacyjny

Poznański
Budżet
Obywatelski
2018

Poznański Budżet Obywatelski krok po kroku

Harmonogram

1
składanie projektów
04.05.2017 – 02.06.2017

2
opiniowanie projektów przez wydziały UMP
do 22.08.2017

opiniowanie Rad Osiedli
23.08.2017 - 14.09.2017

3
składanie odwołań
23.08.2017 – 14.09.2017

4
ogłoszenie projektów poddanych pod głosowanie
22.09.2017

5
głosowanie
9.10.2017 - 30.10.2017

6
ogłoszenie wyników
listopad 2017

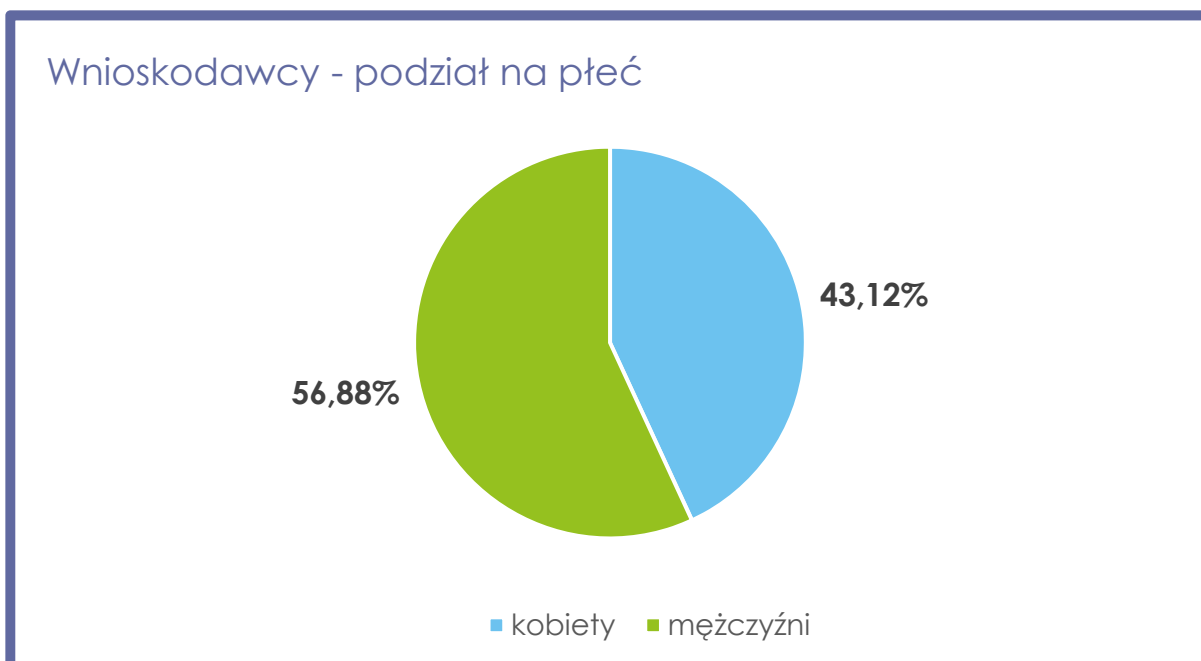
7
realizacja zwycięskich projektów
2018

CZĘŚĆ I - STATYSTYKI

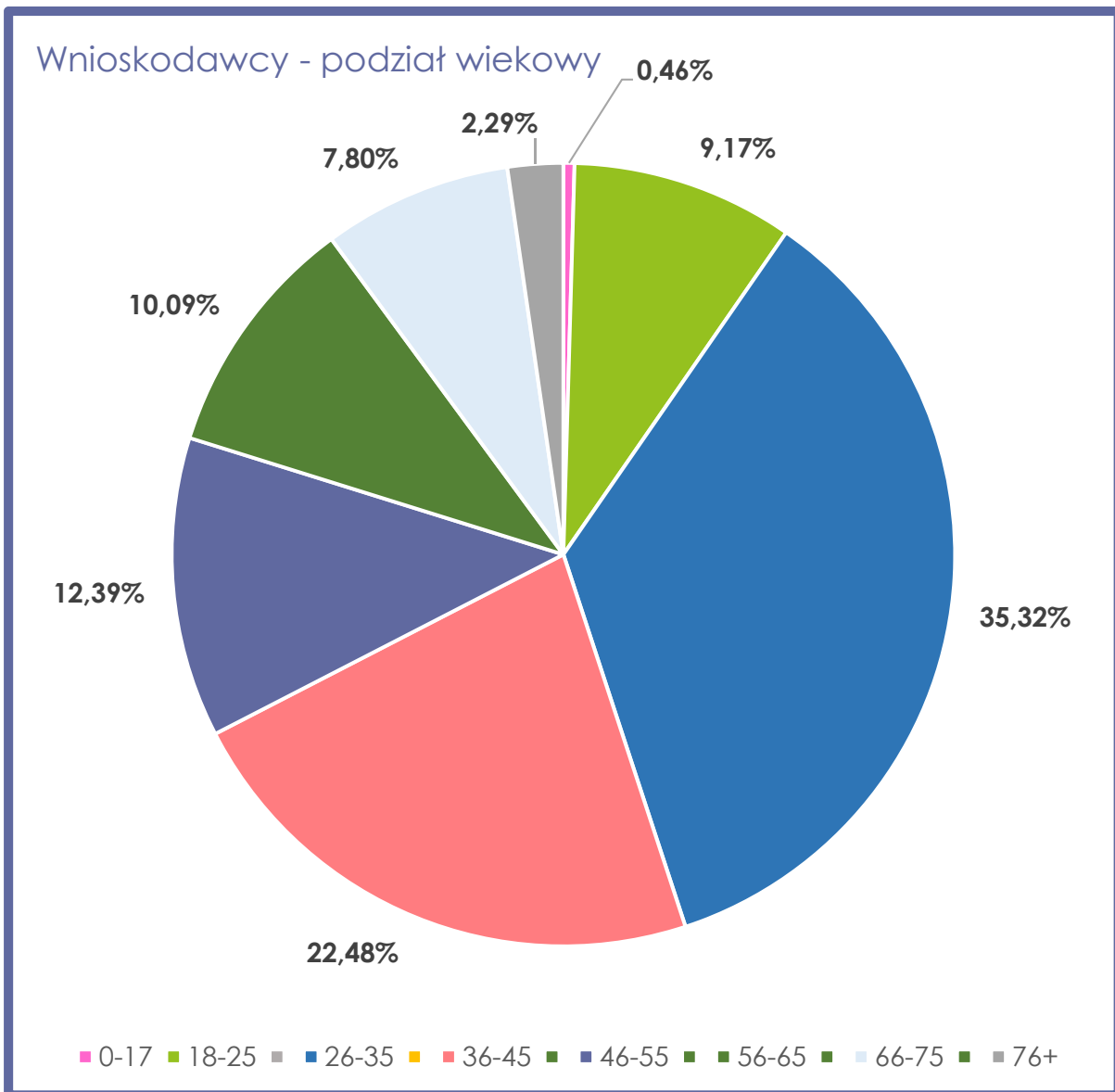
1. Etap składania wniosków

wnioskodawcy	liczba	liczba projektów	średnia liczba projektów na osobę
kobiety	94	134	1,5
mężczyźni	124	191	
w sumie:	218	325	

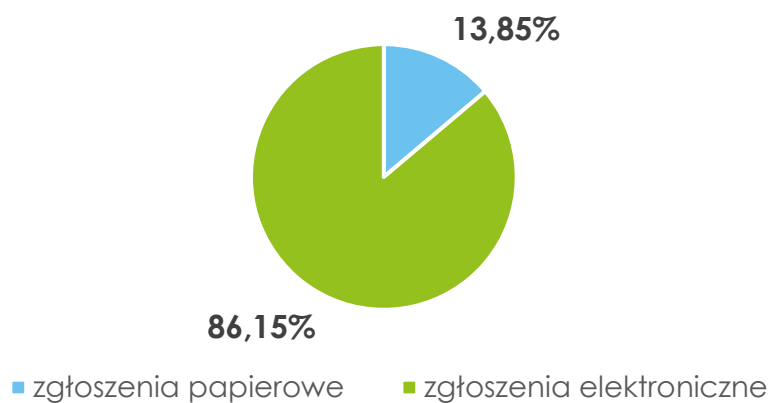
przedział wiekowy	0-17	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65	66-75	76+
liczba wnioskodawców	1	20	77	49	27	22	17	5

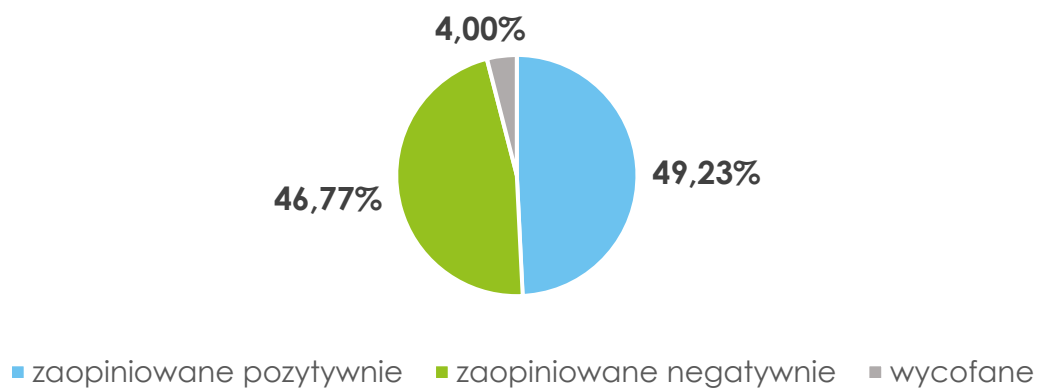
zgłoszenia papierowe	45
zgłoszenia elektroniczne	280
w sumie:	325

Forma zgłoszenia projektu

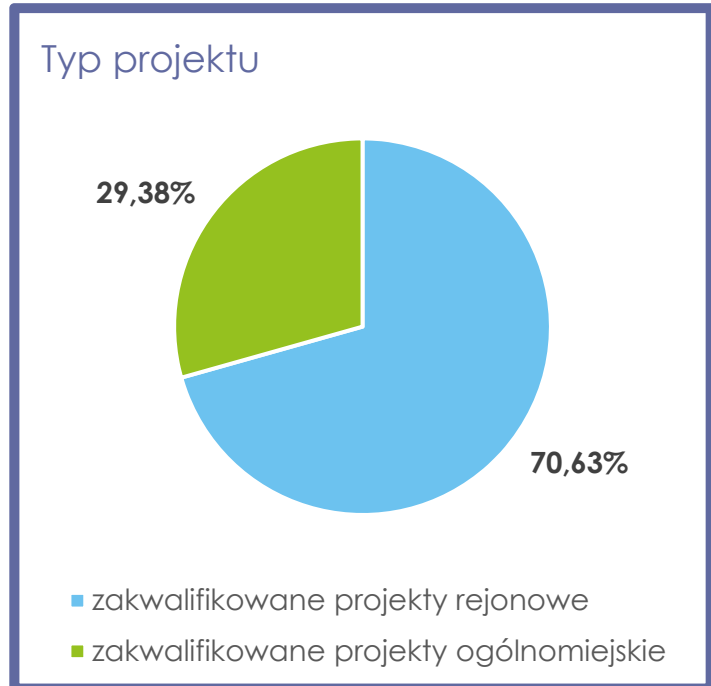
zaopiniowane pozytywnie	160
zaopiniowane negatywnie	152
wycofane	13
w sumie:	325

Opiniowanie

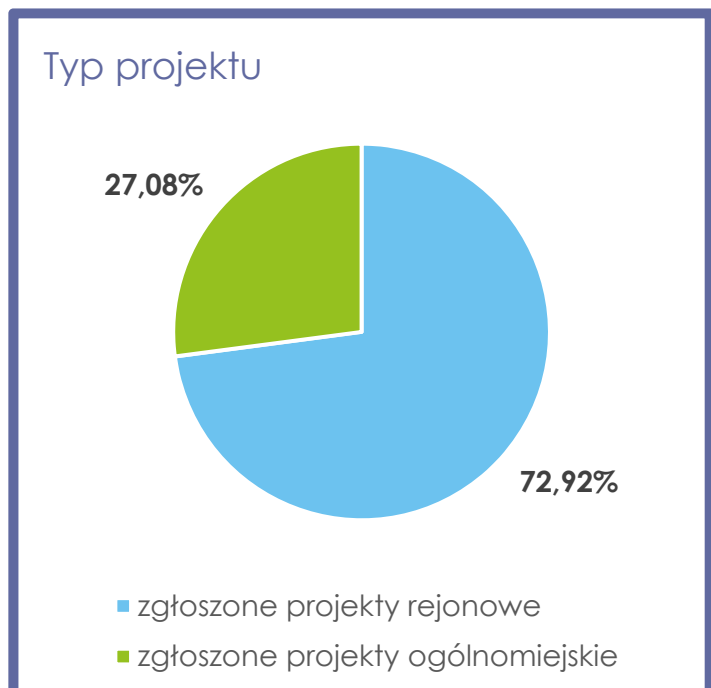

zakwalifikowane projekty rejonowe	113
zakwalifikowane projekty ogólnomiejskie	47
w sumie:	160

zgłoszone projekty rejonowe	237
zgłoszone projekty ogólnomiejskie	88
w sumie:	325

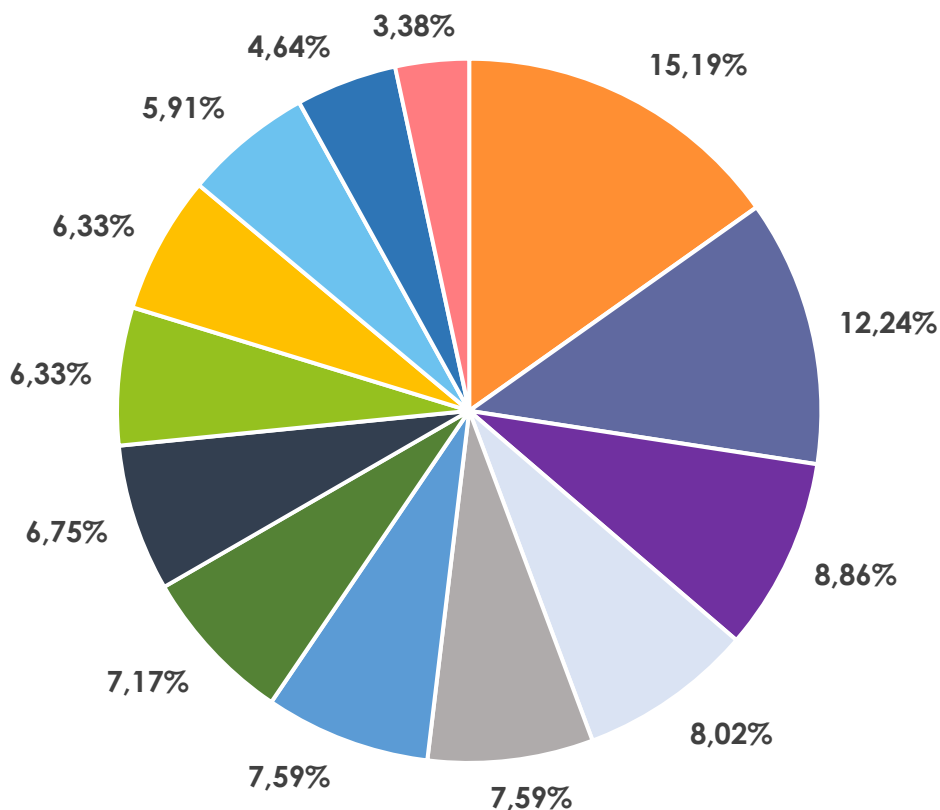

NR	REJON	LICZBA ZŁOŻONYCH PROJEKTÓW	LICZBA ILOŚĆ ŚRODKÓW W REJONIE
10	Świerczewo, Wilda, Zielony Dębiec	36	1 090 000
8	Chartowo, Rataje, Żegrze	29	1 430 000
13	Jeżyce, św.Łazarz	21	970 000
12	Antoninek-Zieliniec-Kobylepole, Główna, Ostrów Tumski-Śródka- Zawady-Komandoria, Warszawskie- Pomeń-Maltańskie	19	960 000
3	Jana III Sobieskiego i Marysieńki, Piątkowo	18	820 000
9	Stare Miasto	18	460 000
7	Morasko-Radojewo, Naramowice, Umultowo	17	830 000
11	Fabianowo-Kołowo, Górczyn, Junikowo, Kwiatowe, Ławica	16	1 050 000
2	Kiekrz, Krzyżowniki-Smochowice, Podolany, Strzeszyn	15	950 000
5	Grunwald Północ, Grunwald Południe, Stary Grunwald	15	770 000
1	Nowe Winogrody Północ, Nowe Winogrody Południe, Nowe Winogrody Wschód, Stare Winogrody	14	830 000
4	Głuszyna, Krzesiny-Pokrzywno- Garaszewo, Starołęka-Minikowo- Marlewo, Szczepankowo-Splawie- Kzesinki	11	1 160 000
6	Ogrody, Solacz, Winiary, Wola	8	680 000
SUMA		237	12 000 000

Ilość projektów w rejonach

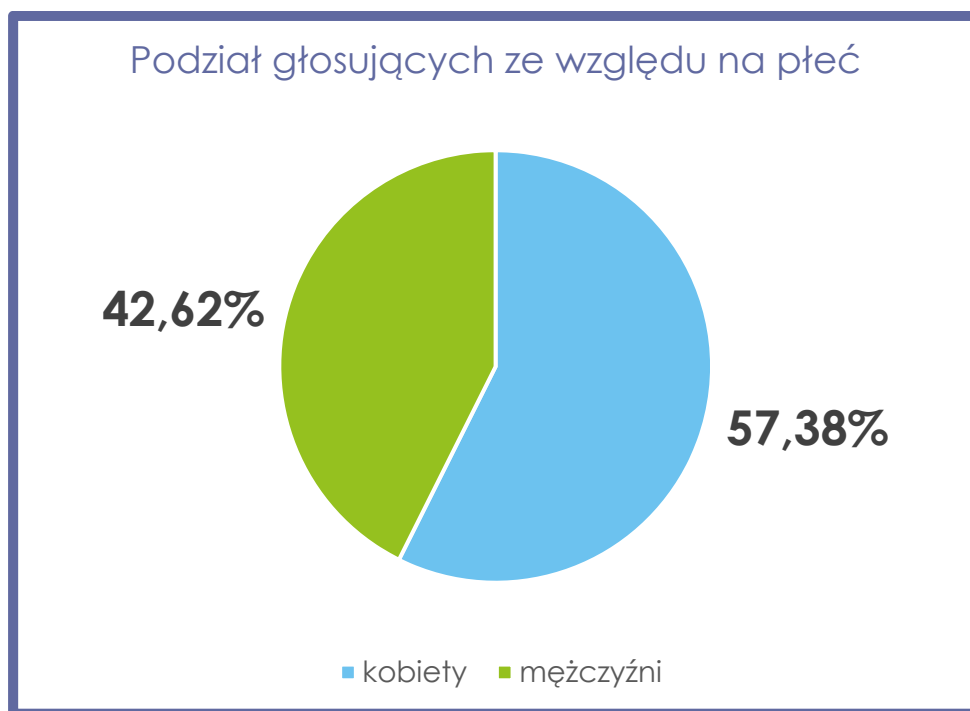
- Świerczewo, Wilda, Zielony Dąbiec
- Chartowo, Rataje, Żegrze
- Jeżyce, św. Łazarz
- Antoninek-Zieliniec-Kobylepole, Główna, Ostrów Tumski-Śródka-Zawady-Komandoria, Warszawskie-Pomęń-Maltańskie
- Jana III Sobieskiego i Marysieńki, Piątkowo
- Stare Miasto
- Morasko-Radojewo, Naramowice, Umultowo
- Fabianowo-Kotowo, Górczyn, Junikowo, Kwiatowe, Ławica
- Kiekrz, Krzyżowniki-Smochowice, Podolany, Strzeszyn
- Grunwald Północ, Grunwald Południe, Stary Grunwald
- Nowe Winogrody Północ, Nowe Winogrody Południe, Nowe Winogrody Wschód, Stare Winogrody
- Głuszyna, Krzesiny-Pokrzywno-Garaszewo, Starołęka-Minikowo-Marlewo, Szczepankowo-Spławie-Krzesinki
- Ogrody, Sołacz, Winiary, Wola

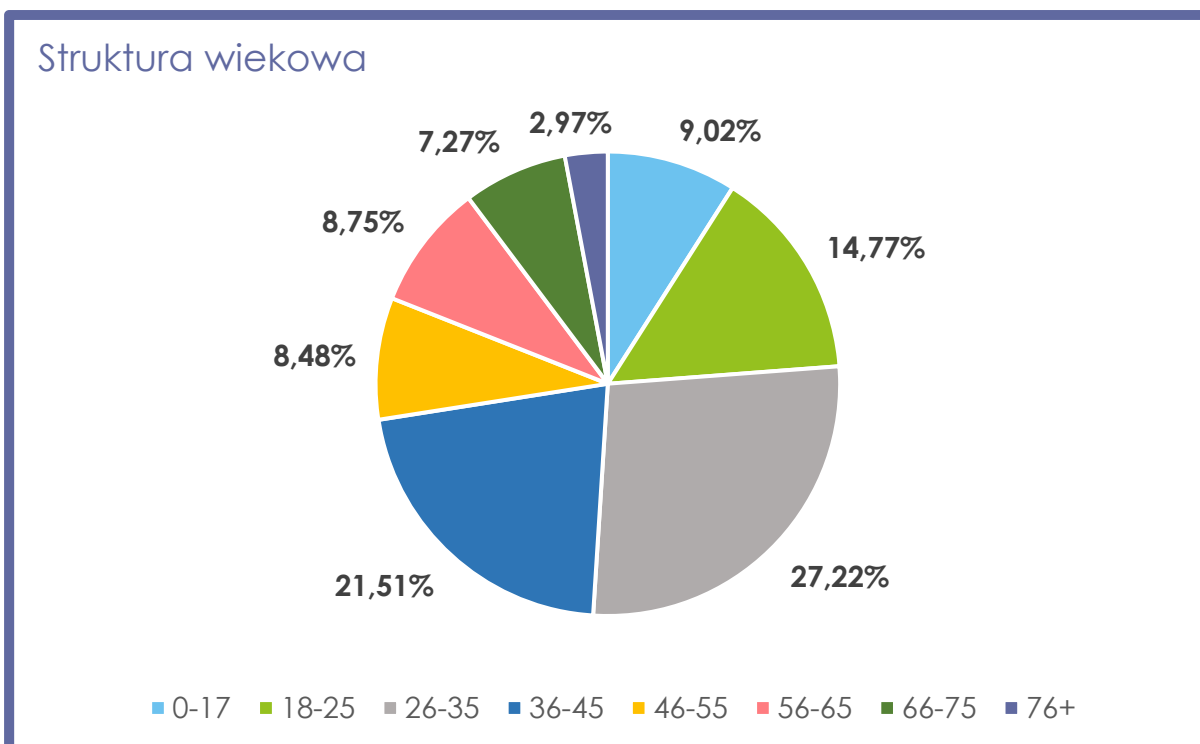
2. Etap głosowania

liczba osób głosujących:	45 151
kobiety	25 909
mężczyźni	19 242

przedział wiekowy	0-17	18-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	66-70	71-75	76-80	81-
	0-17	18-25		26-35		36-45		46-55		56-65		66-75		76+	
ilość osób głoszących	4 074	1 903	4 767	5 799	6 489	5 684	4 026	2 197	1 634	1 736	2 215	2 238	1 046	706	637
	4 074	6 670		12 288		9 710		3 831		3 951		3 284		1 343	

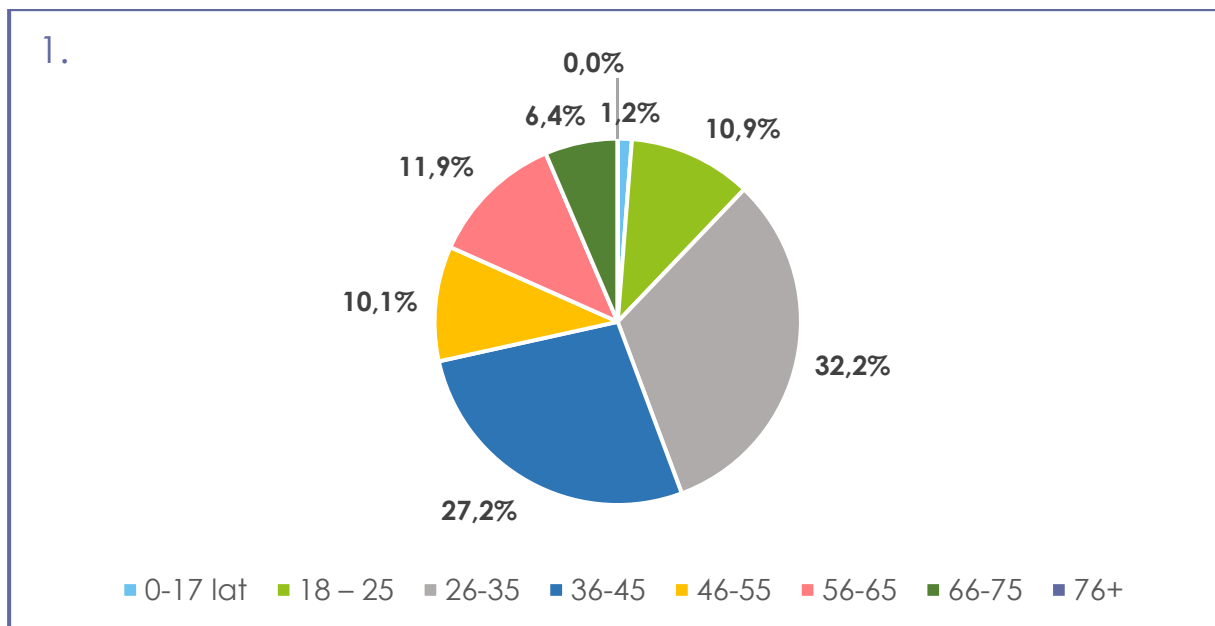
CZĘŚĆ II – ANKIETA EWALUACYJNA

Ankiety wypełniły w sumie 404 osoby. 203 z nich wypełniło ankietę w ramach wywiadu telefonicznego przeprowadzonego przez Biuro Kontakt.

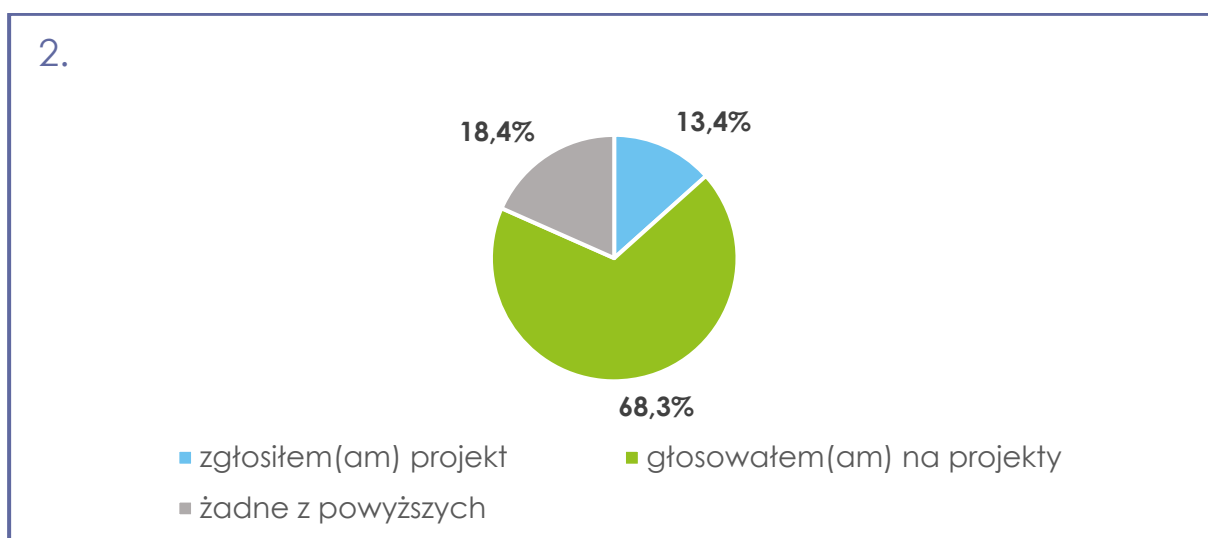
1. Proszę wybrać swój przedział wiekowy:

- a) 0-17 lat (1,2%)
- b) 18 – 25 (10,9%)
- c) 26-35 (32,2%)
- d) 36-45 (27,2%)
- e) 46-55 (10,1%)
- f) 56-65 (11,9%)
- g) 66-75 (6,4%)
- h) 76+ (0%)

2. W tegorocznej edycji budżetu obywatelskiego (odpowieź wielokrotnego wyboru)

- a) zgłosiłem(am) projekt
- b) głosowałem(am) na projekty
- c) żadne z powyższych

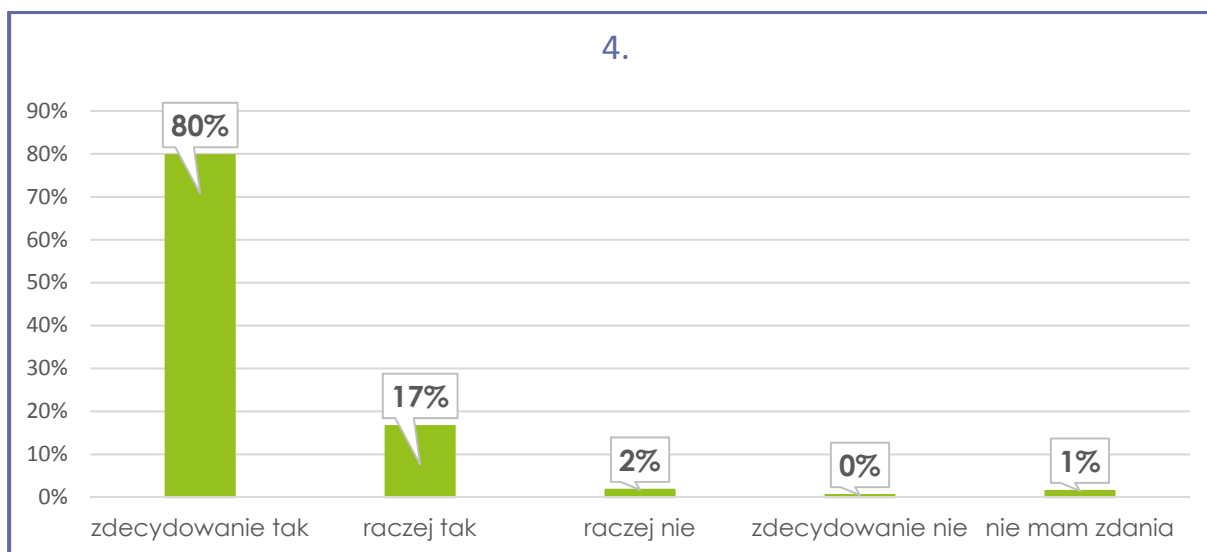

3. Proszę wybrać jeden z trzynastu rejonów, w którym znajduje się Pana(i) miejsce zamieszkania:

1.	Nowe Winogrody Północ, Nowe Winogrody Południe, Nowe Winogrody Wschód, Stare Winogrody	9%
2.	Kiekrz, Krzyżowniki-Smochowice, Podolany, Strzeszyn	5%
3.	Jana III Sobieskiego i Marysieńki, Piątkowo	8%
4.	Głuszyna, Krzesiny-Pokrzywno-Garaszewo, Starołęka-Minikowo-Marlewo, Szczepankowo-Spławie-Kzesinki	3%
5.	Grunwald Północ, Grunwald Południe, Stary Grunwald	9%
6.	Ogrody, Sołacz, Winiary, Wola	3%
7.	Morasko-Radojewo, Naramowice, Umultowo	6%
8.	Chartowo, Rataje, Żegrze	13%
9.	Stare Miasto	7%
10.	Świerczewo, Wilda, Zielony Dębiec	13%
11.	Fabianowo-Kotowo, Górczyn, Junikowo, Kwiatowe, Ławica	4%
12.	Antoninek-Zieliniec-Kobylepole, Główna, Ostrów Tumski-Śródka-Zawady-Komandoria, Warszawskie-Pomeł-Maltańskie	6%
13.	Jeżyce, św.Łazarz	15%

4. Czy Pana(i) zdaniem Poznański Budżet Obywatelski to dobry pomysł?

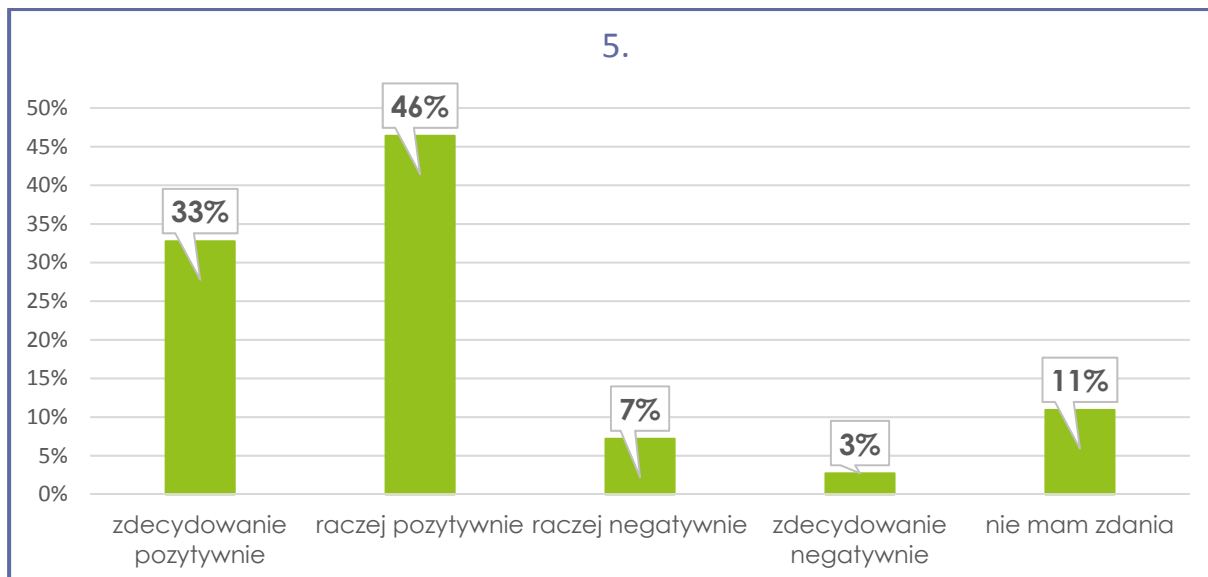
- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) zdecydowanie nie
- e) nie mam zdania

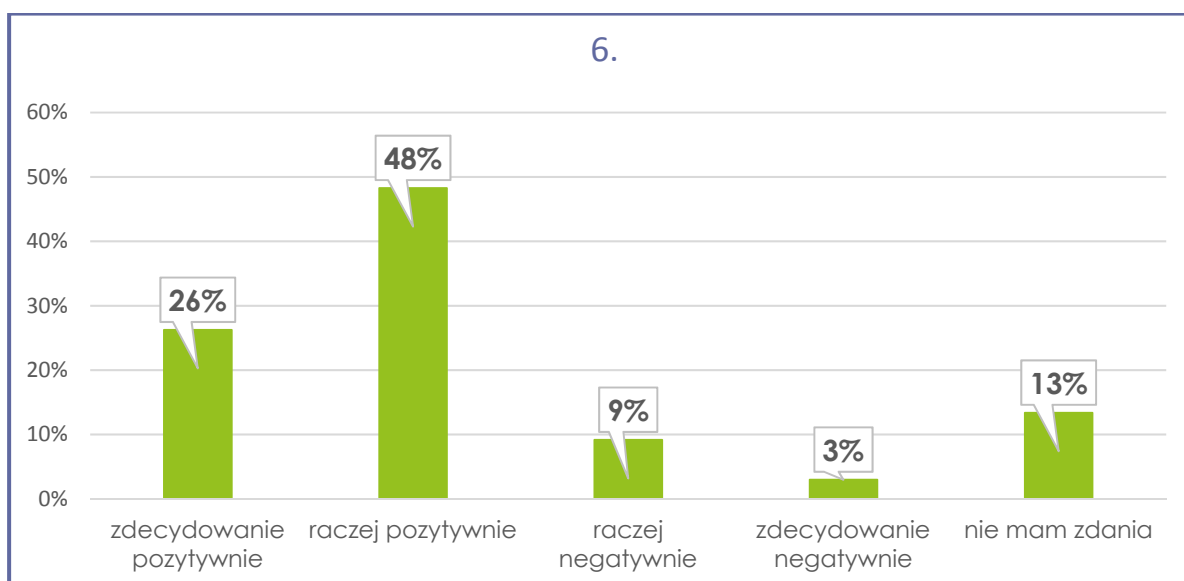
5. Jak ogólnie ocenia Pan(i) edycję Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2018 (PBO18)?

- a) zdecydowanie pozytywnie
- b) raczej pozytywnie
- c) raczej negatywnie
- d) zdecydowanie negatywnie
- e) nie mam zdania

6. Jak ocenia Pan(i) Zasady PBO18?

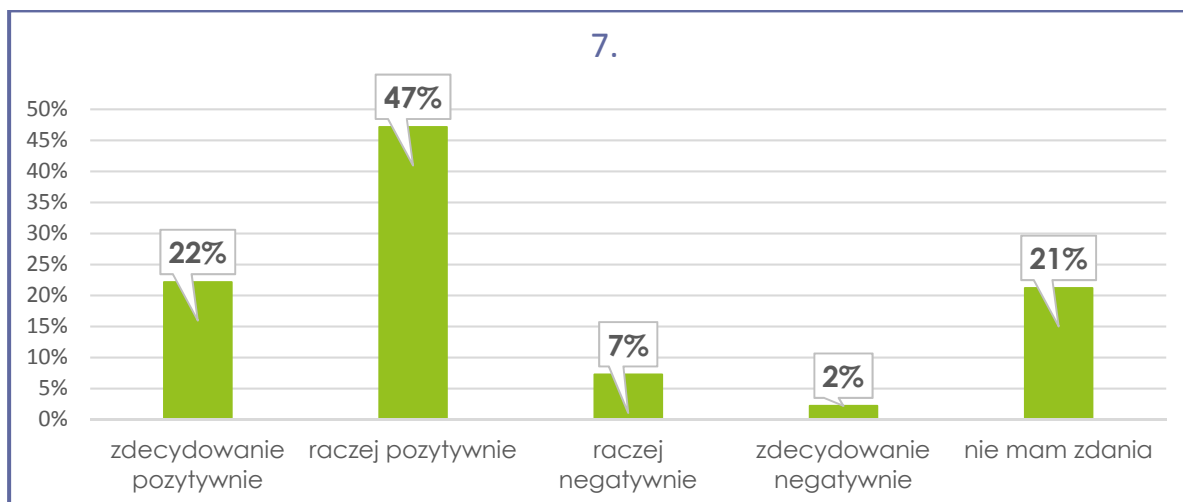
- a) zdecydowanie pozytywnie
- b) raczej pozytywnie
- c) raczej negatywnie
- d) zdecydowanie negatywnie
- e) nie mam zdania

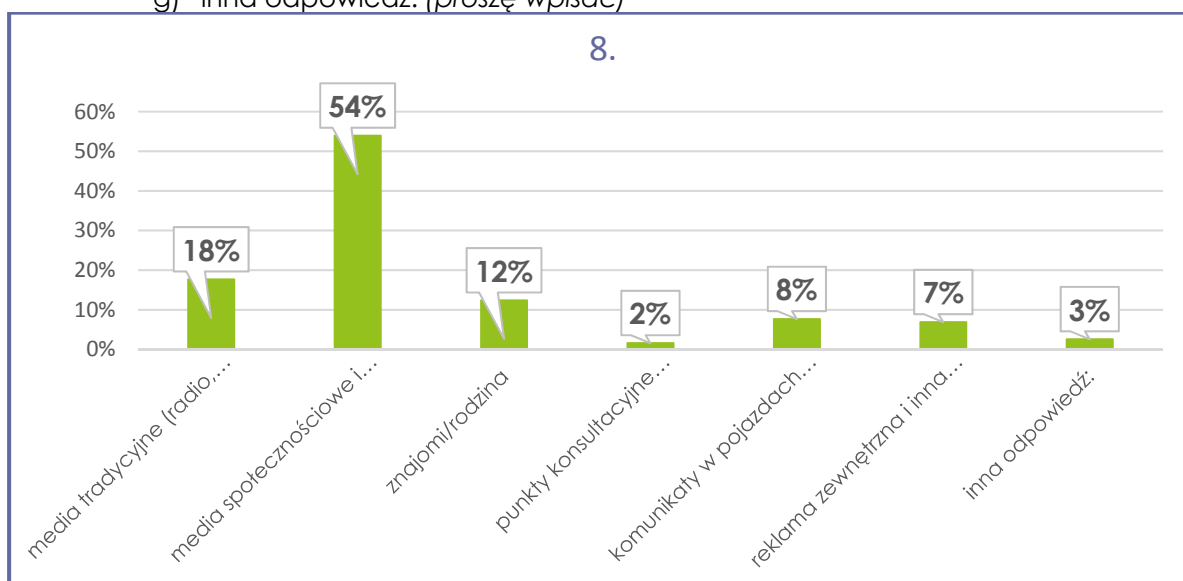
7. Jak ocenia Pan(i) pracę Zespołu ds. PBO18?

- a) zdecydowanie pozytywnie
- b) raczej pozytywnie
- c) raczej negatywnie
- d) zdecydowanie negatywnie
- e) nie mam zdania

8. W jaki sposób dowiedział(a) się Pan(i) o tegorocznej edycji PBO? (odpowiedź wielokrotnego wyboru)

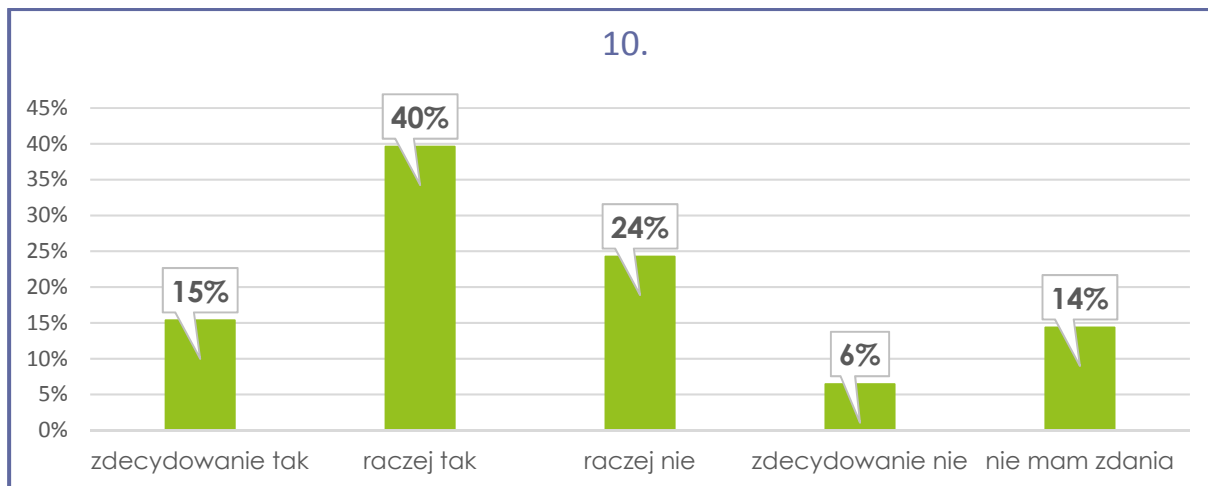
- a) media tradycyjne (radio, prasa, telewizja)
- b) media społecznościowe i Internet
- c) znajomi/rodzina
- d) punkty konsultacyjne Urzędu Miasta Poznania
- e) komunikaty w pojazdach MPK
- f) reklama zewnętrzna i inna (billboard, plakaty, ulotki itp.)
- g) inna odpowiedź: (proszę wpisać)

9. Czy tegoroczna edycja PBO była Pana(i) zdaniem dobrze wypromowana w mieście?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) zdecydowanie nie
- e) nie mam zdania

10. Jak ogólnie ocenia Pan(i) w tegorocznej edycji PBO18 jego poszczególne etapy?

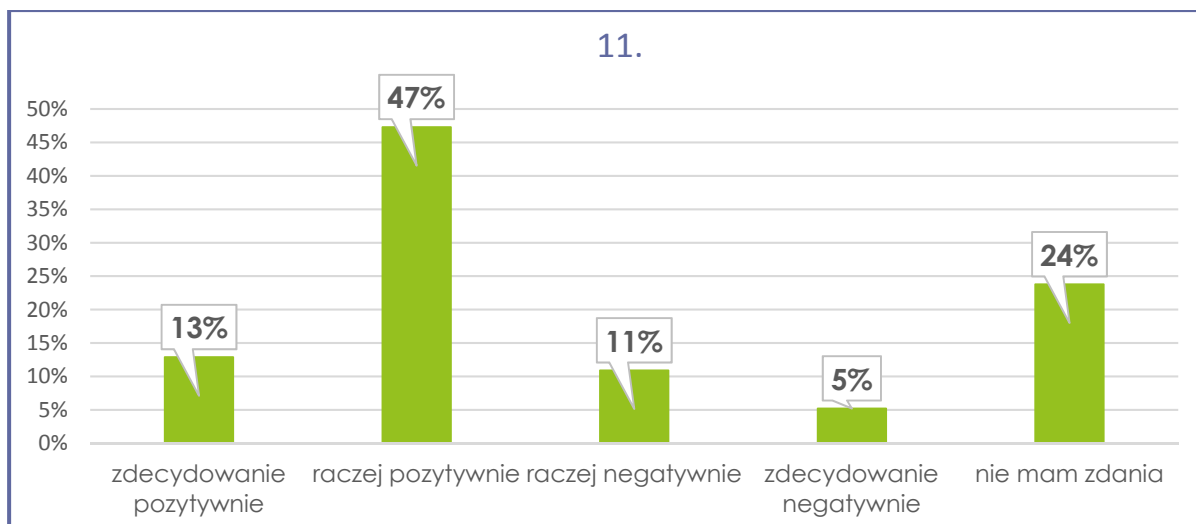
1) opracowywanie projektów przez wnioskodawców				
a) zdecydowanie pozytywnie	b) raczej pozytywnie	c) raczej negatywnie	d) zdecydowanie negatywnie	e) nie mam zdania
2) zgłaszanie projektów				
a) zdecydowanie pozytywnie	b) raczej pozytywnie	c) raczej negatywnie	d) zdecydowanie negatywnie	e) nie mam zdania
3) opiniowanie i weryfikacja projektów				
a) zdecydowanie pozytywnie	b) raczej pozytywnie	c) raczej negatywnie	d) zdecydowanie negatywnie	e) nie mam zdania
4) głosowanie i ogłoszenie listy zwycięskich projektów				
a) zdecydowanie pozytywnie	b) raczej pozytywnie	c) raczej negatywnie	d) zdecydowanie negatywnie	e) nie mam zdania

11. Jak ocenia Pan(i) zasadę podziału środków w ramach poszczególnych rejonów zastosowaną w PBO18:

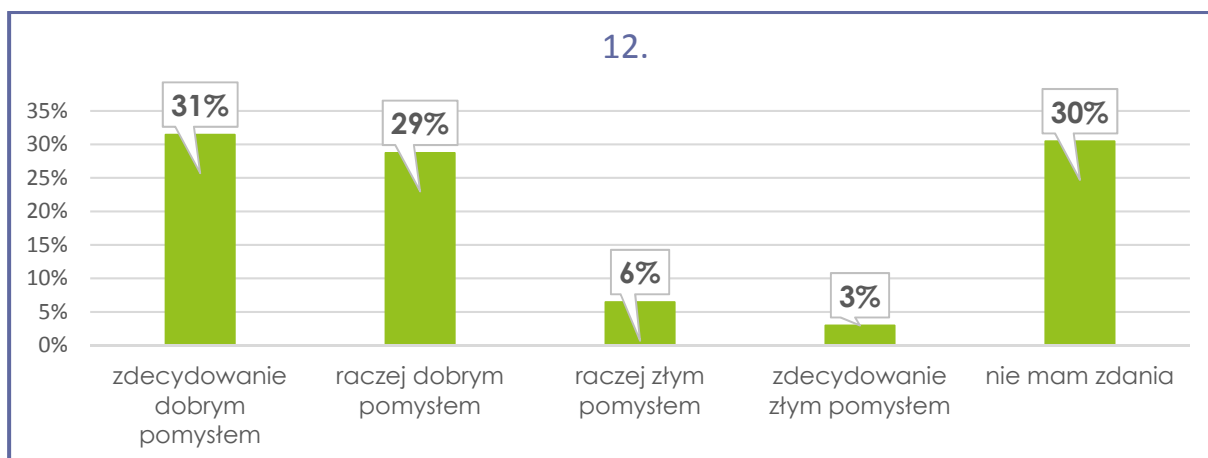
- a) zdecydowanie pozytywnie
- b) raczej pozytywnie
- c) raczej negatywnie
- d) zdecydowanie negatywnie
- e) nie mam zdania

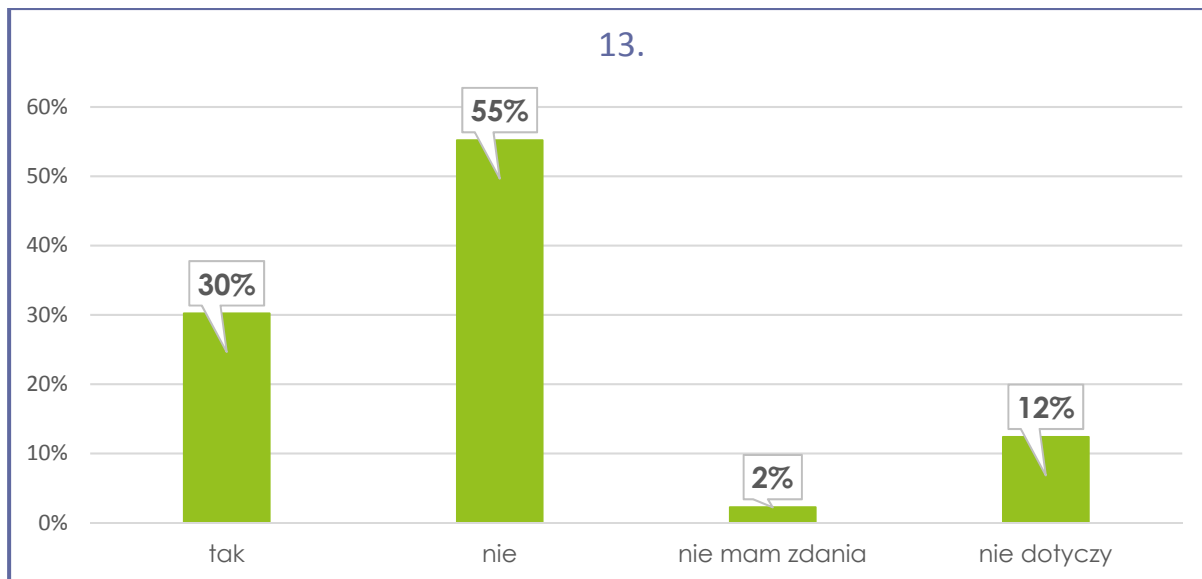
12. Organizacja stacjonarnych punktów do głosowania była Pana(i) zdaniem:

- a) zdecydowanie dobrym pomysłem
- b) raczej dobrym pomysłem
- c) raczej złym pomysłem
- d) zdecydowanie złym pomysłem
- e) nie mam zdania

13. Czy głosując na projekty brał(a) Pan(i) pod uwagę opinie rad osiedli?

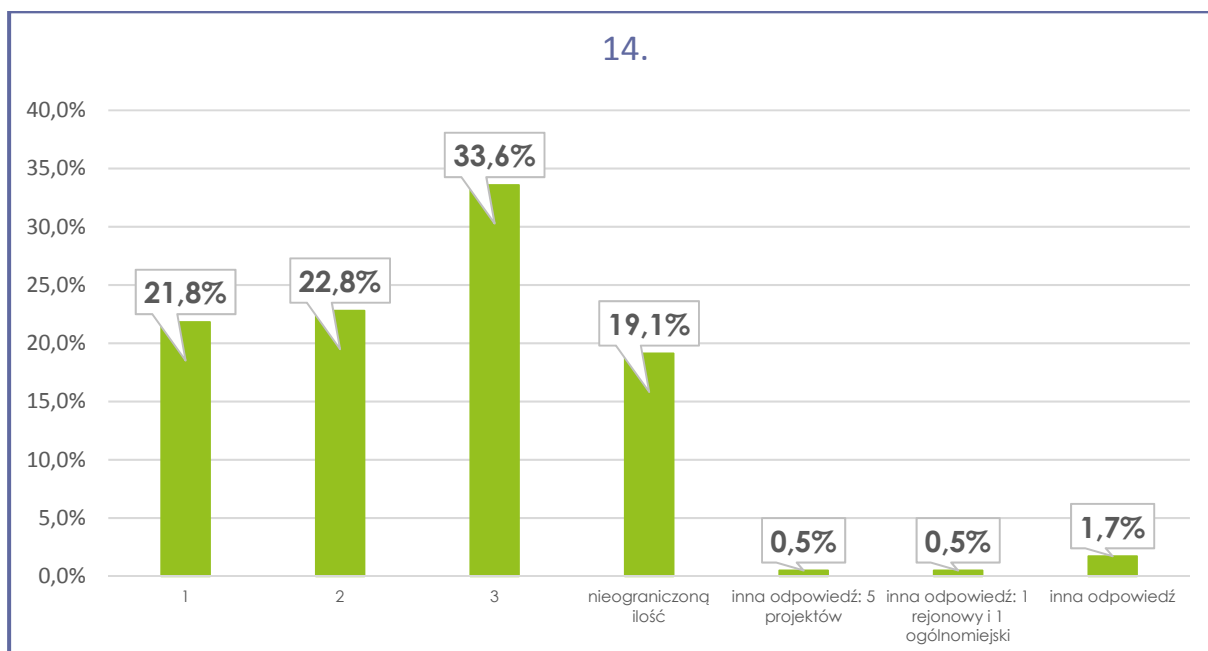
- a) tak
- b) nie
- c) nie mam zdania
- d) nie dotyczy

14. Ile projektów Pana(i) zdaniem powinien móc zgłosić mieszkaniec:

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) nieograniczoną ilość
- e) inna odpowiedź:

na wykresie zaznaczono jednakowe inne odpowiedzi dla więcej niż 2 respondentów

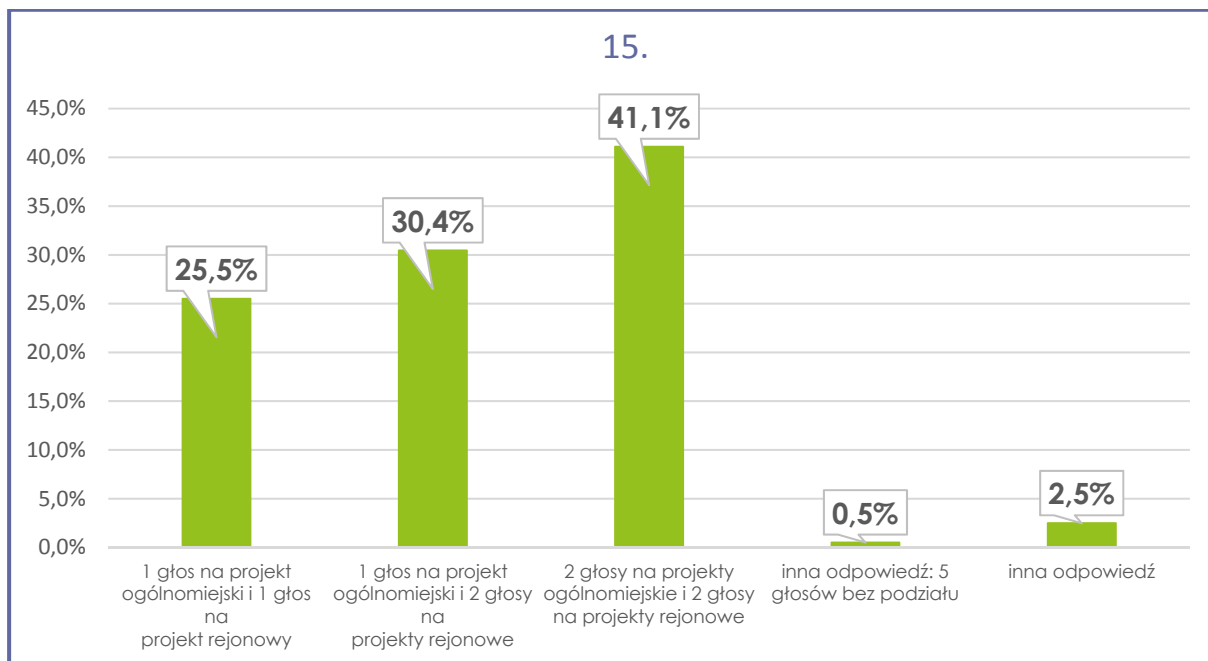

15. Ilość głosami powinien dysponować głoszący?

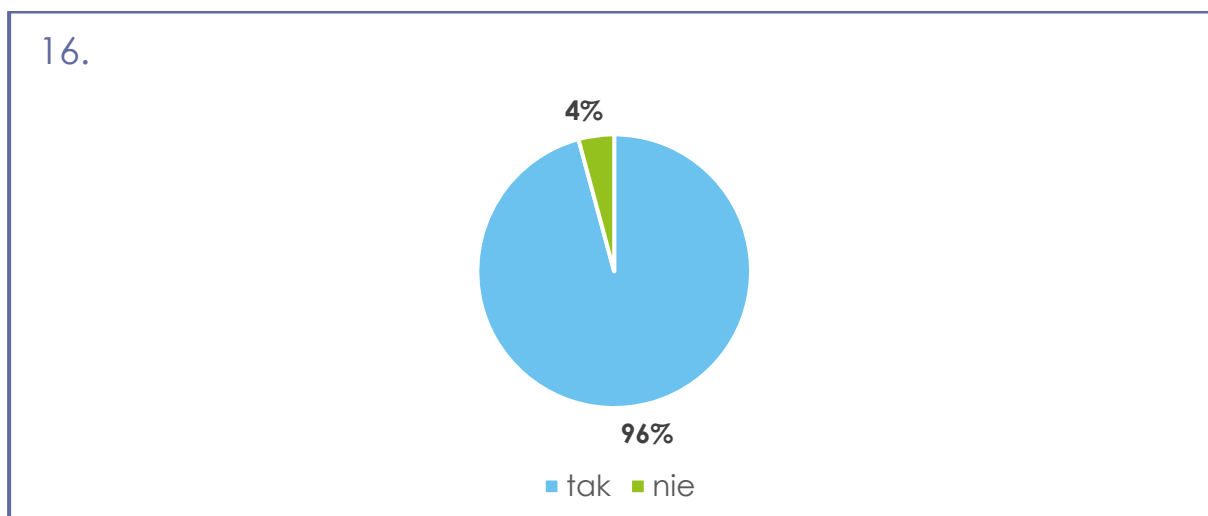
- a) 1 głos na projekt ogólnomiejski i 1 głos na projekt rejonowy
- b) 1 głos na projekt ogólnomiejski i 2 głosy na projekty rejonowe (rozkład głosów w tegorocznej edycji)
- c) 2 głosy na projekty ogólnomiejskie i 2 głosy na projekty rejonowe
- d) inna odpowiedź:

na wykresie zaznaczono jednakowe inne odpowiedzi dla więcej niż 2 respondentów

16. Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w kolejnej edycji PBO?

- a) tak
- b) nie

Podsumowanie liczbowe edycji PBO13 – PBO18:

	zgłoszone projekty	projekty zakwalifikowane do głosowania	zwycięskie projekty	kwota przeznaczona na projekty PBO (mln)	liczba głosujących
PBO13	343 wnioski, 265 pomysłów	20	5	10	19 260
PBO14	217	20	4	10	67 123
PBO15	195	30	6	10	45 219
PBO16	272	168	38	15	66 124
PBO17	234	128	47	17,5	38 901
PBO18	325	160	34	18	45 151

Dodatkowe statystyki - głosowanie seniorów (55+)

2014 - 15,5%

2016 - 18%

2017 - 19%

2018 - 18,99%

CZĘŚĆ III – PODSUMOWANIE ZESPOŁU DS. PBO18

Poznański Budżet Obywatelski 2018 to szósta edycja tej formy konsultacji społecznych w naszym mieście. Po raz drugi Zespół ds. PBO odgrywał kluczową rolę w ustalaniu zasad, a także monitorowania przebiegu całego procesu, kładąc nacisk na jego przejrzystość, precyzję zasad oraz stymulowanie wzrostu partycypacji społecznej w zarządzaniu miastem.

Poniżej przedstawiamy wnioski z analizy Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2018, również w powiązaniu z poprzednimi edycjami, a także rekomendacje do dalszego rozwoju PBO.

L.p.	Wniosek	Rekomendacje
1.	Mieszkańcy pozytywnie oceniają Poznański Budżet Obywatelski, zarówno samą ideę (80% ankietowanych),	<ul style="list-style-type: none"> należy kontynuować konsultacje w formie PBO, doskonalić i rozwijać

	edycję 2018 (78%), jak i jej zasady (74%). Aż 96% ankietowanych deklaruje zamiar udziału w kolejnej edycji.	<ul style="list-style-type: none"> • należy utrzymać precyzyjność i szczegółowość zasad charakterystyczną dla edycji 2017 i 2018 • należy stopniowo zwiększać kwotę do rozdysponowania w ramach PBO
2.	Wzrosła liczba projektów oraz głoszących w odniesieniu do roku 2017, a zatem wiedza o PBO się upowszechnia, a zaufanie do procesu odradza. Wciąż jednak 45.141 osób to zaledwie 8,36% mieszkańców Poznania (wg Urzędu Statystycznego w Poznaniu liczba ludności miasta na dzień 30 czerwca 2017 wyniosła 539 549).	<ul style="list-style-type: none"> • należy wzmacniać działania informacyjne i promocyjne PBO w wymiarze całorocznym • należy kontynuować oznaczanie trwałych rezultatów zwycięskich projektów informacją o ich finansowaniu z PBO • warto przeorganizować promocję i inne etapy PBO w ten sposób, aby "wyszły do ludzi", a mieszkańcy "potykali się" w swoich codziennych aktywnościach o informacje o budżecie obywatelskim; dobre praktyki np. informacji głosowych w tramwajach powinny być rozszerzone o działania w szkołach, bibliotekach, klubach seniora czy organizacjach pozarządowych; stacjonarne punkty do głosowania warto zamienić na mobilne w miejscach dużego ruchu pieszego i skupisk ludzkich, by umożliwić zagłosowanie "przy okazji" • stworzenie krótkiego i zrozumiałego adresu internetowego dla PBO celem ułatwienia działań promocyjnych i dotarcia do osób dotychczas nie biorących udziału w procesie PBO • zwiększenie kwoty przeznaczonej na projekty PBO skutkuje większym zainteresowaniem całym projektem
3.	Wciąż brakuje elementu deliberatywnego w procesie	<ul style="list-style-type: none"> • przed i w trakcie etapu zgłaszania projektów powinno

	<p>PBO. Pozostaje on przede wszystkim konkursem na najciekawsze projekty mieszkańców, a mógłby być także platformą do dyskusji o mieście, o tym co warto realizować, a czego nie. Pomysłodawcy często zgłaszają projekty słabo skonsultowane z innymi, często nie doświadczając innych racji np. co do przyszłości zagospodarowania danego terenu. Skutkiem tego jest również wysoki współczynnik (około 50%) projektów odrzuconych w trakcie weryfikacji przez wydziały merytoryczne. Niewiedza czy brak sojuszników, które mogłyby być zweryfikowane w trakcie dyskusji sprzyjają poczuciu porażki u projektodawców.</p>	<p>zostać zorganizowanych kilka debat z udziałem reprezentantów wszystkich stron (UMP, RMP, RO, NGO, mieszkańcy) na temat kierunków rozwoju miasta, a tym samym tematów projektów do PBO w najbliższym czasie; miałyby one szansę zniwelować elementy nieporozumień i ewentualnych rozczarowań już po wyborze konkretnych projektów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • warto rozważyć organizację takich debat w każdym rejonie czy nawet osiedlu bądź też spotkań warsztatowych ułatwiających sieciowanie (nowa rola dla radnych osiedlowych?) • pojawiają się postulaty organizacji większej liczby maratonów pisania wniosków • zorganizować cykl spotkań otwartych dla wnioskodawców, którzy złożyli projekt rejonowy, celem prezentacji swoich wniosków, taki „festiwal projektów” w jednym wyznaczonym miejscu spowodowałby większe zainteresowanie mieszkańców projektami i procesem głosowania, byłby okazją do pogłębienia wiedzy nt. projektów oraz spotkania z wnioskodawcami. Analogiczną możliwością należałoby stworzyć dla autorów projektów ogólnomiejskich
<p>4.</p>	<p>Opiniowanie i weryfikacja projektów to wciąż najstabilniej znany (35,40% ankietowanych nie potrafi go ocenić) i oceniany (15,84% ocen negatywnych) etap PBO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dalsza praca nad przejrzystością i precyzją procesu weryfikacji i odwołań - uzasadnienia powinny być jak najbardziej szczegółowe, zrozumiałe dla mieszkańców, nie na zasadzie "kopiuj/wklej"

		<ul style="list-style-type: none"> • należy stymulować wzrost zaufania mieszkańców do urzędników, również poprzez upowszechnianie wśród tych ostatnich wiedzy o idei i celach PBO, a także kompetencji komunikacyjnych • celem rozpoznania przyczyn tak wysokiego odsetka projektów niezakwalifikowanych, warto przeanalizować powody odrzucenia, aby poprawić czytelność zasad w kolejnych edycjach
5.	Mieszkańcy zainteresowani są przede wszystkim zmianami w swojej okolicy, lokalnie - ponad 70% zgłaszanych i głosowanych projektów to projekty rejonowe.	<ul style="list-style-type: none"> • należy utrzymać proporcję projektów rejonowych w strukturze PBO poprzez utrzymanie alokacji większości środków do projektów rejonowych (2018 -66,66% przeznaczonych środków)
6.	Nie potwierdziła się obawa o defaworyzowaniu starszych mieszkańców poprzez rezygnację z głosowania papierowego - odsetek głosujących powyżej 55 roku życia pozostał podobny: 2014 - 15,5% głosujących 2016 - 18% 2017 - 19% 2018 - 18,99%	<ul style="list-style-type: none"> • należy utrzymać głosowanie wyłącznie w formie elektronicznej, zwłaszcza w świetle nowych przepisów o ochronie danych osobowych
7.	Pojawiają się co raz liczniejsze wątpliwości co do roli rad osiedli w PBO. Aż 55% ankietowanych głosujących stwierdziło, że nie uwzględnia opinii RO przy głosowaniu. Wymóg publikacji nazwiska autora projektu ujawnił również, że wielu radnych osiedlowych jest autorami projektów do PBO, co wywołuje wśród niektórych mieszkańców poczucie zawłaszczania tego instrumentu przez osoby, które posiadają inne możliwości	<ul style="list-style-type: none"> • nie można zabronić radnym osiedlowym zgłaszania projektów, gdyż PBO jest formą konsultacji społecznych i nie można odmówić nikomu prawa do udziału w takich konsultacjach; warto jednak apelować do radnych osiedlowych o świadome "oddanie przestrzeni" PBO inicjatywom innych mieszkańców;

	partycypacji w zarządzaniu miastem.	
8.	Są projekty, które już kilka razy z rzędu wygrały w PBO, co świadczy o istotnych potrzebach mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • można wprowadzić do zasad PBO zapis, żeby wnioski, które wygrały 2 razy z rzędu wchodziły automatycznie do budżetu miasta i nie mogły być po raz kolejny zgłaszane
9.	Większość projektów składanych do PBO to projekty infrastrukturalne; mało projektów to tzw. projekty miękkie	<ul style="list-style-type: none"> • rozważenie wydzielenia stałej części budżetu PBO na projekty miękkie (np. kulturalne, oświatowe, etc.)